

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XVIII.

НЕДЕЉА 26. МАРТА 1900.

Број 14.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

ЦЕНА:

За Србију на годину 6 динара
на пола године 3
За стране земље на годину 9

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

Београд, 24. марта 1900.

Његово Величанство Краљ Ми-
лан, Армијски ђенерал, и Командант
Активне Војске, отпутовао је 21. ов.
мес. у 6 часова изјутра, у пратњи
Своје свите, дворским возом у Ниш.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК

2. Марта 1900 год.

Председавао за председника општине, члан суда, г. Сте-
ван Ивковић; присуствовао члан суда, г. Коста Симић.
од одборника били: г.г. Јанаћ М. Јанковић, Ваца Николић,
Б. Соколовић, М. Штрбић, П. Новаковић, Јован Петровић,
Б. М. Станојевић, А. Петровић, Н. Петровић, Миленко
Стефановић, Дамњан Стојковић, Д. Тадић, Д. М. Ђорђевић,
М. Клидис.

I

Прочитан је записник одлука седнице др-
жане 24. фебруара тек. године и примљен без
измене.

II

По прочитању акта управе града Београда
и њених одељака АБр. 1687, 1711, 1712, 1756,
1768, 1870, 1871, 1893 и 1898, којима се траже

уверења о владању и имовном стању извесних
лица, — одбор је изјавио,

да су му непознати: Јован Јова-
новић, бакалин; Сима Јовановић, бака-
лин; Влајко — Владимир — Кикић, пи-
љар; Сретен Виторовић, крижач у фабрици
дувана; Василије син Гавре Буљукића,
радника фабрике монопола дувана, Јован
син Софије Ходачак, удове, раднице у фа-
брици монопола дувана; Радован Мајски,
калфа берберски; Коста Јовановић, терзи-
ски радник; Владимир Николић, десетар
на железници; Паулина жена Јордана
Живковића, закупника кујне код „малог
војника“; Василија Ристић, удова; Милан
Анђелковић, пиљар из Ресника; Властимир
Петровић, браварски помоћник; Сима Ко-
јић, каплар VIII. пешад. пука, и Обрад
Марковић, надничар; да су доброг владања
а средњег имовног стања: Атанасије По-
повић, учитељ гимнастике; Мита Стајић,
књижар; Марија Дим. Закића, удова; да
су доброг владања, а сиротног имовног
стања Добривоје Томић, царински чиновник
и Светозар Младеновић бив. ликерџија.

III

Председавајући члан суда износи одбору на
мишљење молбу Васе Дучића, трг. овд. којом
тражи уверење о породичном односу.

По прочитању те молбе СТБр. 649, — од-
бор је изјавио мишљење,

да се молиоцу може дати тражено
уверење о породичном односу.

IV

По прочитању молбе Радивоја Марковића,
финанса коњаника општ. трошарине, и мишљења
управе општ. трошарине, — АБр. 1729, — од-
бор је решио,

одобрава се молиоцу двадесетодневно
осуство од дужности, ради свршавања
својих домаћих послова, које да му се ра-
чуна од дана када га буде употребио.

V

По прочитању извештаја економног оде-
љења АБр. 1738 о држаној лицитацији за изда-
вање под закуп пиљарских места са тезгама у
великој згради на Цветноме тргу под бр. 5, 8
и 9, — одбор је решио,

да се ова пиљарска места са тезгама
у великој згради на Цветном тргу издаду
под закуп за време од првог марта па до
првог новембра 1900 год. под прописаним
погодбама и то: оно под бр. 5. Стевану
Бранковићу, пиљару; оно под бр. 8. Ђорђу
Митровићу, пиљару, и оно под бр. 9. Ра-

ТРГОВИНСКИ ЦЕНТРИ И ДРУМОВИ

по
СРПСКОЈ ЗЕМЉИ

НАПИСАО

КОСТА Н. КОСТИЋ

(НАСТАВАК)

Смедерево се јавља још у IX. в., као не-
знатан град *Σμερροπολις*.¹⁾ Све до XV. в.
Смедерево остаде на незнатном гласу. У
XV. в. по срп. летописима и по запису на
једној градској кули, 1430. г. Деспот
Ђурађ подигну град у Смедереву,²⁾ па га
учини својом престоницом. Дубровчани су
много походили Смедерево, где су и коло-
нију имали.³⁾ Д. им је Ђурађ подарио не-
колике повеље.⁴⁾ Једном повељом Деспот
допусти Дубровчанима, да могу куповати,
трговати и извозити сребра из свију места
његове државе сем Смедерева.⁵⁾ Тада се

у Смедереву коваше новац, под именом
овога града.¹⁾

И под Турцима Смедерево остаде гла-
совита тврђава.²⁾

Путописци XVI. в. узгред спомињу
Смедерево. Ђура Хус (1533. г.) спомиње
Spenedegova, врло тврд град према Маџар-
ској.³⁾ По Пигафети Смедерево је била
доста велика и насељена варош с ниским
већином дрвеним кућама, насељена Србима
и Турцима. Малена Дубровачка колонија
од 7 кућа водила је неку трговину⁴⁾ и
имала трговинске и религијске везе са ка-
толичком општином у Темишвару.⁵⁾

У XVII. в. Смедерево опаде. Џон Бур-
бури (1664. г.) помиње Смедерево као са
свим опалу варош.⁶⁾ Х. Калфа једино је
забележио за Смедерево, да је град на

¹⁾ Ljubić, Novei c. XXIV.

²⁾ Мак. Спом. с. 50—52. У једном писму од 1481. 15.
Нов. вели се да када би се заузело, не би било препреке
до Цариграда.

³⁾ Rad. k. LV. c. 125.

⁴⁾ Starine k. XXII. c. 92. Zenderem... e assai grande
et popolata, ma hu le case basse et la mag. parte de lequo..
non ha cinte di mura, et è habitata da Christiani et da
Turchi, Vi sono ancora Ragusei per causa di contraltar
mercantile. — M. Spect. v. XXIII. c. 313. 1580. 15. Dep.
Samandria... in essa non vi sono altroche sette case delli
cattolici.

⁵⁾ M. Spect. v. XXIII. c. 336.—337.

⁶⁾ Чуп. Год. к. XVII. с. 84.

Дунаву.¹⁾ Католичка је општина непре-
стано била, али врло сиромашна.²⁾

У XVI. и XVII. в. у Смедереву ста-
новаше католички бискуп.³⁾ По допушту
Св. Конгрегације 22. Авг. 1625. г. бискуп
Алберт пренесе бискупску столицу из Сме-
дерева у Београд; али име смедеревске
оста и даље за дуго, све до 1650. г.⁴⁾

За владе Аустријанаца 1718—1739. г.
Смедерево беше главно место истоимена
дистрикта.⁵⁾ У Смедереву беше један ка-
толички свештеник.⁶⁾

За владе Кнеза Милоша Великог Сме-
дерево се у трговини једначило са самим
Београдом. Оно је имало онолико трговач-
ких лађа на Дунаву колико и Београд.⁷⁾

Срвек. Цариградски Друм ишао је из
околине Смедерева преко Годомина, пре-
лазио Мораву код дан. развалина града од
Кулица, који се још у прошлом веку спо-
миње као град са посадом.⁸⁾

¹⁾ Споменик XVIII. с. 63.

²⁾ Чуп. Год. к. XVII. с. 84.

³⁾ M. Spect. v. XXIII. c. 309—313, 340., 432—437.
440., 443. и т. д.

⁴⁾ Јб. с. 374., 376., 393., 425., 467., 473.

⁵⁾ Споменик XVIII. с. 104.

⁶⁾ М. Петровић, Финансије к. I. с. 37.

⁷⁾ Споменик XXIV. с. XXVI. с. 25—26. (Извештај
профа Боа Ле Конта од 1834. г.) — Boné, Turquie t. IV.
с. 492. — Wimmer, с. 231—232... übrigens ist der Ort
gleich Belgrad sowol für den Handel als die meisten der
8.000 Einw. Kaufleute sind.

⁸⁾ Чуп. Год. к. VII. с. 312.; к. IX. с. 65—68.

¹⁾ Heerstrasse с. 77.

²⁾ Starine k. X. с. 271. — Мијаговић, 2. Ђурађ к. I.
с. 166., 173—174.

³⁾ Макуш. Извешт. с. 328. 1458. I. Ragusei mercanti
furono ivi molto daneggiati.

⁴⁾ Mon. Serb. с. 352—355., 433—436.

⁵⁾ Јб. с. 437.

довану Петровићу, пиљару свако по закупну месечну цену од девет динара и седамдесет и пет пара дин. а да сви, поред осталих погодаба, плаћају закупну цену месечно и у напред.

VI

Председавајући члан суда извештава одбор да је општински суд решењем својим од 29. фебруара тек. год. АБр. 1795. одлучио да цена лебу за прву половину месеца марта ове год. т. ј. од првог истог месеца буде иста, која је била и у другој половини месеца фебруара тек. год. т. ј. двадесет и једна пара дин. по килограму, а леб да се продаје по двадесет пара дин. у тежини од 952 грама.

По саслушању тога, — одбор је примио к знању,

ово решење општ. суда о одређеној цени лебу.

VII

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 1136. којим извештава суд, да је Денко Стојановић, баштован, закупца земљишта регулац. фонда, званог Табак Ибраимов Чајир, противно уговору, који са општином има о закупу тог земљишта, поорао извесан део истог земљишта, као и по прочитању накнадног извештаја економног одељења и мишљења општинског правозаступника, о томе: шта би се требало по овом предмету предузети, — одбор је решио,

да члан суда г. Стеван Ивковић и одборници: г. г. Петар Новаковић и Стојан Пајкић, изађу на лице места и учине увиђај, па о нађеном стању ствари поднесу одбору извештај са мишљењем о томе: шта би се по овој ствари требало урадити.

VIII

По прочитању извештаја комисије састављене за проучење питања о томе: шта би се требало урадити са зградама старе општинске кланице као и са земљиштем на коме су, — одбор је решио,

усваја се у свему овај извештај комисије и препоручује се општинском суду да у свему по истом поступи. Да се како

Од Мораве друм је ишао у знаменито срвек. место *Браничево*.

Браничево. Браничево се налазило на месту рим. *Viminicum*-а. Већ у X. в. јавља се Браничево. Арапски географ Масудија († 957. г.) говори о *Бранчабину* (Браничеву) и *Клашанину* (Кучајни), као о врло напредним трговачким местима.¹⁾ Браничево се у Ср. В. налазило у близини богатог рударског предела Кучева и Кучајне. За време крсташких похода у XI. и XII. в. у Браничеву је седео византиски стратег. Ту се састајаху крсташки који су ишли из Немачке сувим и Дунавом. Лађе, на којима су допловили, поклањаху за гориво Браничевцима.²⁾ Едриси спомиње *Bansin* (Браничево) и *Akrideska* или *Afridesfa* (Градиште).³⁾ У XII. в. Браничево је страдало од грчко-мадарског ратовања.⁴⁾ У XIII. в. Браничево се помиње као владичанска столица⁵⁾ и трговинско место, које Дубровчани посећују.⁶⁾ Већ 1380. г. на месту Браничева јавља се дан. село *Костолац*, а име Браничево јавља се као

оно земљиште на коме су сада зграде старе општинске кланице тако и оно општинско земљиште у непосредној близини истих разоре ради испоснења.

IX

Председавајући члан суда износи одбору на решење молбу Димитрија Стојановића, концесионара, којом тражи, да му општина изда под закуп зграде старе своје кланице за смештај својих коња и возова.

По прочитању те молбе АБр. 1512, — одбор је решио,

да се преко ове молбе пређе на дневни ред.

X

По прочитању акта општинског ликвидатора АБр. 1652, — одбор је решио,

да се сума у осамдесет и пет динара колико је под 20. децембра прошле год. исплаћено „Београдској задрузи“ за осигурање пијачне зграде на Цветном тргу противу пожара, расходује на буџетску партију на непредвиђене потребе за 1899-ту годину.

XI

По прочитању акта директора опсерваторије Велике Школе АБр. 8754/99 и по прочитању извештаја грађевинског одељења ГБр. 2998/99, — одбор је решио,

да се допусти управи опсерваторије Велике Школе да може о свом трошку заградити ово општинско земљиште испред опсерваторије, пошто предходно општ. грађевинско одељење исто премери и границе музначи, ну под погодбом да исто земљиште остане и даље општинска својина.

XII

Председавајући члан суда износи одбору на решење молбу Владимира Савића, пензионера олд. којом са разлога у истој моли, да се ослободи дужности поротничке.

По прочитању те молбе АБр. 1514, — одбор је решио,

предеоно име. Турски историчари помињу да су Турци заузели градове *Braniczovacz*, *Branidscha*;¹⁾ али, вероватно, да су они узели име предела за име града. Петанчић спомиње село Браничево (*Branicetum*);²⁾ али, вероватно је да је Петанчић дан. Костолац назвао Браничевом.

У пределу Браничеву на Дунаву у XV. в. налазила се тврђава *Голубац*,³⁾ око које су се крвили Турци, Срби и Мадари. У XVII. в. Голубац имаше палисадирано подграђе.⁴⁾

Рам. У Браничево је долазио један пут из Мађарске преко Дунава код Рама, који се налазио на месту рим. *Ледерате*.⁵⁾ Код Рама су Византинци прелазили Дунав у својим походима у Мађарску.⁶⁾ Изгледа да је за време Турака имао и неку трговинску вредност, јер се у Храму познају трагови једног каравансераја.⁷⁾ Храм спомиње Х. Калфа⁸⁾ 1718—1739. г. Рам беше

1) Hammer, H. Ottomane t. I. c. 258.

2) Rad. k. XLIX. c. 121.

3) Голоубець, Galambotz, Columbatrium, Columbatro, Golubezi; т. Гергерцанлик; Pugerzinlica, Goegordschinlik, Giugeginlick.

4) Dr. J. Цвијић, Преглед к. III. с. 31.

5) Heerstrasse c. 16.

6) Јб.

7) Милићевић, Србија с. 1028. — Карић, Србија с. 856.

8) Споменик XVIII. с. Харам, град на Дунаву, опкољен баштама.

да се молилац ослободи дужности поротничке, а да на његово место у 1900 год. буде поротник за варош Београд Срећен Р. Благојевић, пензионер олд.

XIII

По прочитању процене ГБр. 146. једног дела имања Светозара Стојадиновића, олд. трг. које се налази на углу Цара Душана и Цара Уроша улице, а које се има одузети за проширење Цар Урошеве улице, — одбор је решио,

усваја се ова процена да се Светозару Стојадиновићу, олд. трг. за две стотине двадесет и шест квадратних метара и осамдесет квадратних десиметара, колико се за проширење Цар Урошеве улице има одузети од његовог земљишта, постојеће на углу Цар Душанове и Цар Урошеве улице, исплати из касе регулационог фонда према пристанку његовом од 20. августа 1899 г. ГБр. 2154. у року од две године дана од дана кад на општину београдску пренесе тапију од означеног земљишта без икаквих терета, *четири хиљаде осамдесет и два динара и четрдесет пара дин.*, на коју суму да му општински суд приликом преноса тапије изда упутницу на општ. касу са роком од две године.

Упутницу на општ. касу потписаће за општину председништво.

XIV

По прочитању акта управе општ. трошарине АБр. 9892/99 којим спроводи суду на решење тражење Тодора Милишића трг. олд. да се ослободи плаћања управи општ. трошарине дужне касалске аренде за 1200 кграма масти, коју је као диферант издао управи казног завода у 1891 г. а на коју је издао управи општ. трошарине признаницу од 360 дин. под 28. маја. 1891 г. са роком од два месеца, као и по прочитању мишљења општ. правозаступника по истој ствари, — одбор је решио,

да се Тодор Милишић олд. трг. од овог тражења, да се ослободи плаћања ове дужне аренде, као тражења неумесног одбије и позове да положи дуг по поменутој признаници.

главно место истоимена дистрикта,¹⁾ Рам пропаде 1788. г.; а догле беше знатна тврђава са посадом.²⁾ За владе Кнеза Милоша Рам беше од дубравичке знатнија скела и царинарница.³⁾

Од Браничева срвек. други ишао је најпре уз Млаву, развођем Млаве и Мораве, у басен Ресаве, преко развалина старог Идимума (дан. Медвеђа) и најзад, после дводневног путовања у дан. Гуприју.

У XIV.—XV. в. у Ресави беше трг *Суботица*.⁴⁾ Г. 1458. турска војска квартириваше у Ресави; дубровачки амбасадори у Суботици били примљени у аудијенцију од турског војводе.⁵⁾

Пожаревац. Пожаревац, као год и Свилајнац, били су изван овог срвек. пута. Пожаревац се први пут спомиње 1600. г.⁶⁾ Мађарски путник Комарони (1697. г.) спомиње „турски и српски град *Пожароца*, удаљен од Дунава једну миљу.“⁷⁾ Пожаревац спомиње и Х. Калфа.⁸⁾ У прошлом

1) Јб. с.

2) Чуп. Год. к. VII. с. 312.; к. 8. с. 263.; к. IX. с. 69—71.

3) В. и Н. Петровић, Грађа к. I. с. 300. — М. Петровић, Финансије к. I. с. 202., 217.

4) М. Serb. с. 199.

5) М. Spect. v. XXV. с. 353. (Анал. Гундулић.)

6) Милићевић, Србија с. 1057—1058.

7) Dr. J. Цвијић, Преглед к. III. с. 31.

8) Споменик XVIII. с. 69. Позорочац.

1) Гласник к. XXXVII. с. 237—238.

2) Rad. k. XLII. с. 100, 101, 105., 106., 114. Brandis, Brandiz, Brundisium.

3) Јб. с. 146—147.

4) Heerstrasse с. 85.

5) Гласник к. VII. с. 146.

6) М. Serb. с. Шаф. Pam. L. с. 2.

На случај да тај дуг на позив управе општинске трошарине не буде хтео положити онда да се наплата истог дуга изврши судским путем.

XV

По прочитању свију акта АБр. 4541/99 која се односе на наплату општинског потраживања од калдрме саграђене пред бившим имањем Стевана Радосављевића, бив. овд. бак. постојећем у Краљ. Александровој улици, — одбор је, усвојив мишљење општ. правозаступника по истом предмету, решио,

да се наплата овога општинског потраживања од саграђене калдрме тражи судским путем од г. Димитрија Тадића, адв. овд. који је за измирење свога потраживања обезбеђеног на имању, пред којим је калдрма, која се има платити, саграђена, примио од кв. врачарског и суму која се је из продајне цене тога имања имала издати општини на исплату овога дуга од саграђене калдрме пред продатим имањем, — пошто г. Тадић не пристаје на леп начин да положи ту суму.

XVI

Председавајући члан суда износи одбору на решење молбу Милосава Живковића, финанси општ. трошарине, којом моли за новчану помоћ у 44 дин. за исплату болничког трошка, који је учинио лечећи се у опште државној болници од убода ножем од стране Мике Панића, овд. пиљара, приликом вршења општинске службе на топчидерској трошаринској станици.

По прочитању те молбе и извештаја управе општ. трошарине АБр. 1281, — одбор је решио,

да се из општинске касе исплати управи опште државне болнице четрдесет и четири динара, на име болничког трошка, који је учинио Милосав Живковић, трошарински финанси, лечећи се у истој болници од убода ножем од стране Мике Панића, овд. пиљара, приликом вршења општинске службе на топчидерској трошаринској станици.

Издатак овај да падне на терет буџетске партије бр. 87.

веку изађе на историски глас, када је у његовој близини код села Тириковца,¹⁾ закључен знаменити Пожаревачки Мир. За владе аустријске пожаревачки дистрикт простирао се између Мораве и Млаве до ресавских граница.²⁾ Пожаревац тада имаше само 226 кућа³⁾ и једног католичког свештеника.⁴⁾ У времену наших револуција у овом веку Пожаревац беше најважније место на десној страни Мораве. Он биваше и престоницом Кнеза Милоша Великог.

Свилајнац. У прошлом веку Свилајнац беше незнатно село од 28 кућа у ресавском дистрикту.⁵⁾ У првој половини овог века Свилајнац излази на глас као трговински центар у Ресави. Кнез му Милош допусти, да може имати 7 трговаца и 3 калауза.⁶⁾

Ресави. На 2 сах. од Медвеђе налази се ман. Манасија или Ресави, који је у XV. в. био најзнатнији књижевни центар у Србији. У типични манастирских ћелија опкољених заносним пределом „ресавски преводници“ писали су и преводили црквене књиге. „Уз дечанску цркву, приз-

XVII

За остале предмете стављене на дневни ред за данашњу одборску седницу и то: молба Алексе Васића адв. да се његов властодавац Дума Деда ослободи таксе за воду; молбе: Душана Ђ. Остојића, Павлије Јанковићке, Милеве Јорговић, Спире Јаковљевића и Свештеничког Удружења за новчану помоћ; молба Милке Јовановић, пиљарице, за пиљарско место на Цвет. тргу; молба Асана Смаиловића, да му се изда под закуп право продаје бозе на новој општин. кланици; молба Николе Јов. Протића, за ослобођење плаћања дуга од калдрме, и молба Денка Стојановића због зграде коју је подигао на општинском земљишту Јосиф Здравковић, — одбор је решио,

да се ставе на дневни ред за идућу седницу.

Председник општине, г. Антоније Паншовић, оздравио је и од 22. ов. м. долази редовно на своју дужност.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Суд општине београдске издаваће путем јавне усмене лицитације под закуп следећа своја добра и то:

I. На дан 27. марта т. г. од 2 до 5 сати после подне, **два кијоска у парку Калимегданском.**

II. На дан 28. марта т. г. од 2 до 5 сати после подне, **право продавања бозе, салепи и других бозацијских артикла,** на новој општинској кланици. Кауција је 100 динара.

III. На дан 29. марта т. г. од 2 до 5 сати после подне, **плац регулационог фонда постојећи у Дубровачкој улици преко пута кафане зване „Бела лађа.“** Кауција је 100 динара, и

IV. На дан 30. марта т. г. од 2 до 5 сати после подне, **плац регулационог фонда**

ренике цркве патос, бањско злато (којим је задужбина Милутинова била као полита), *цркве* цркве припрату (коју је саградио АЕ. Данило), спомињало се некад у Срп. Земљи и „ресавско писаније,“ т. ј. живопис (молерај); а не књиге, које су негда за Д. Стевана и небака му Д. Ђурђа калиграфски израђиване у Ресави, на који су неки при помену „ресавског писанија“ мислили.⁴¹⁾ Снабдевајући књигама цркве и манастире по Српској Земљи, Ресави је била најважнији центар књижарске трговине. Товаре тек исписаних књига разносили су каравани по Српској Земљи да задовоље духовне потребе Српског Народа. — Манастир је био опкољен тврдим зидовима. Та се тврђава звала такође *Ресави*. По нашим летописима¹⁾ и по турским историчарима²⁾ Турци су 1458. г. под Махмуд Пашом заузели градове *Ресаву*, *Вишесаву*,³⁾ *Голубац*, *Жрлов* и *Белу Стену*. Град је имао извесну вредност и у турско-аустријским ратовима XVII. и XVIII. в.⁴⁾ Ресаву спомиње и Х. Калфа.⁵⁾ За владе аустријске богати Београђани прилагали су манастиру.⁶⁾ У времену српских револуција у граду Ресави с нешто војника седео је турски дигдар.⁷⁾ У Игковом Уговору спомиње се град Ресави.⁸⁾

1) Старинар к. VI. бр. 2. с. 44.

2) Споменик III. с. 126., 134., 140., 141., 151., 152.—156.

3) Ст. Новаковић мисли да се Вишесави налазила код Доњег Милановца. Чуп. Год. к. V. с. 141—164.

4) Чуп. Год. к. VI. с. 145—149.

5) Споменик XVIII. с. 105. (Расоба, Расоба.)

6) Гласник к. IV. 2. од с. 149.

7) Милићевић, Србија с. 1011.

8) М. Петровић, Финансије к. I. с. 17.

постојећи на углу улице Цара Душана и Кнез Михаиловог венца. Кауција је 120 динара.

Све ове лицитације држаће се у канцеларији економног одељења Суда општине београдске.

Ближи услови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана за време канцеларијско а празником од 9 до 11 сати пре подне.

Од стране Суда општине београдске 21. марта 1900. год. АБр. 2053. у Београду.

Н А Р Е Д Б А

Да би се отклонили несрећни случајеви, који би могли наступити услед тога, што појединци врло често пуштају улицама одраслију ждребад па и саме коње, а без икаквог или са врло малим надзором, Управа града Београда, позвана дужношћу да се стара о личној сигурности престоницких грађана, овим објављује истима, да ће у будуће сваки онај, чије би се одрасло ждребе или коњ нашао на улици, а не би био од нарочитог лица вођен или за кола везан, бити кажњен по §. 326. казн. закона.

Из канцеларије управе града Београда, 16. фебруара 1900 г. Бр. 3661.

О Б Ј А В А

Господин Министар војни предписом својим од 19. т. м. ЛБр. 561. изволео је наредити: да се саопшти свима **просутим обвезницима редовне и првог позива народне војске**, да имају права на **бесплатну**

Ђурија. Ђурија се налази на месту рим. *Naugium-a Margi-a.*¹⁾ У Ср. В. Н. *Margi* прозва се *H. Platum*, од чега је постао српски назив *Равно*, под којим га именом спомињу и креташки путописци.²⁾ Старо име *Равно* задржало се у имену реке и манастира *Раванице*.³⁾ У времену проласка Барбаросиних кретања 1189. г. *Равно* беше на граници Српске Државе. У *Равном* је Барбароса био предусретљиво дочекан од Срба. После XII. в. *Равно* се не спомиње. За време Турака *Ђурија* је имала више стратегијски значај. На остацима римскога моста Турци 1660. г. подигли мост за прелаз своје војске у походима против Мађарске и Аустрије. За одбрану тога моста била је подигнута *Морави Паланка*, *Морави Ђурија*, или просто *Ђурија*.⁴⁾ Паланка је била као и остале турске паланке и још четрдесетих година виђаше се ограда.⁵⁾

1) Ово је несумњиво. Гримберг је 1808. г. у Ђурији видео развалине рим. града *Trajana*. *Heerstrasse* с. 18. Срежевски 1841. г. такође запазио развалине неког старог града. Р. Кошуткић, *Нова Писма из Петрограда* с. 119.

2) *Ravenella*, *Ravenelle*, *Rabuel*, *Rablinel*. Едриз: *Rabna*, *Rad* к. XLII. с. 114., 116., 123., 124., 147.

3) У лет. *Равница*, *Равњаница*. Спом. III. с. 83., 84., 96., 104. и т. д. *Starine* к. VI. с. 21. — У нар. песм. „вода *Раван*“. Вук, *Пјесме* к. II. с. 191. — У *Тролошца Раван* Гласник к. V. с. 101.

4) *Heerstrasse* с. 125.

5) *A Boué*, *Rec* I. I. с. 56. — *J. Vujić*, *пут.* с. 89. — *Ст. Милошевић*, *Земљ.* с. 34, 45.

1) Милићевић, Србија с. 1037.

2) Споменик XVIII. с. 101., 104.

3) Гласник к. LVI. с. 153., 159. (Ратковић.)

4) М. Петровић, Финансије к. I. с. 49.

5) Гласник к. LVI. с. 153., 159. — Споменик XVIII. с. 105. —

6) В. и Н. Петровићи, Грађа к. I. с. 346—348.

операцију и лечење у београдској војној болници, до оздрављења и о државном трошку.

На основу наређења команданта VII. пуковског округа од 25. фебруара т. г. Бр. 2411. суд општине београдске саопштава обвезницима резервистима и I позива народне војске, да се сваки, који би желео да се оперише, пријави команданту VII. пуковског округа, са својом војничком исправом или уверењем, да изјави да хоће да се операцији подвргне а команда ће га са својим актом упутити у војну болницу.

Од суда општине београдске 14. марта 1900 год. ОББр. 623 у Београду.

БЛАГОДАРНОСТ

Г. Жил Шмит, шеф фабрике електричног осветљења предао је суду општине београдске пет динара, као прилог за сиротињу београдску.

Суд општине београдске, у име своје сиротиње, изјављује овим своју благодарност г. Жилу на овом поклону.

Од суда општине београдске 20. марта 1900. год. Б.Бр. 1047 Београд.

О Г Л А С

Као прошле тако и ове године држаће се у вароши **Пироту тродневни марвени панађур** у дане: 1, 2 и 3 априла текуће године.

На овоме панађуру продаваће се стока свију врста.

Стари друм из Београда преко Браничева није се одржао у Н. Веку, него се почео још врло рано, још у XV. в., напуштати а почео се употребљавати пречи пут преко Шумадије. Брокијер (1432. г.) путује из Ниша у Крушевац, Некудим, одатле у Београд. Већ од поч. XVI. в. употребљава се пречи пут из Гроцке у Паланку. Тим путем путују сви дипломатски посланици XVI. в. Али се, ипак, стари пут преко Браничева не брише из успомене. Спомиње се у народним песмама.¹⁾ Петанчић гвори о друму из Београда преко Јагодине у Браничево. Из једног Марашлијиног писма види се, да се у поч. овог века ишло у Београд и путем преко Пожаревца.²⁾ Вимер (1833 г.) спомиње, да Цариградски Друм пролази кроз Пожаревац, услед чега је околина живља него другде.³⁾

Нова грана Цар. Друма полазила је од Гроцке у село Коларе и даље у Па-

¹⁾ Тодор од Сталаћа путује у Смедерево из свог замка и броди Мораву код Пожаревца. Карац. Пјесме к. II. с. 482—484.

²⁾ Споменик XVII. с. 136. Марашлија пише султану из свог логора: „...до два три дана крећем се у напред у Београд. Гледаћу да идем *Пожаревачким Путем* или другим путем; изабраћу онај којим се брже стиже у Београд.“

³⁾ Europ. Türkei с. 230.

Ово се саопштава трговцима ради знања.

Од суда општине града Пирота 8. марта 1900 год. у Пироту Бр. 1395.

ИЗВОД ИЗ ПРАВИЛА

о уређењу еснафа димњичарског

Члан 13.

Чишћење димњака вршиће се радним данима пре и после подне, и сваки без разлике дужан је допустити чишћење димњака.

Но ако је коме са извесних разлога не могућно допустити чишћење једнога дана, дужан је то без одлагања допустити другог дана у исто време.

Тако исто димњичар је дужан следовати на сваки позив за чишћење димњака, а нарочито за случај пожара.

Члан 16.

За чишћење димњака плаћају се ове таксе:

а) за чишћење димњака цилиндар без разлике на спрат	0-40	динара
б) за чишћење димњака простог	0-20	"
в) " " " на два спрата	0-40	"
г) за чишћење гвозденог шпархерда	0-40	"
д) за чишћење зиданог шпархерда	0-40	"
ђ) за чишћење зиданог шпархерда великог у гостионицама	1-—	"
е) за чишћење фуруна с чунковима од два метра на више	0-40	"
ж) за чишћење фуруна с чунковима до два метра	0-20	"

ланку. *Колари* беху у XVI. в. сиромашно турско село.¹⁾

Паланка. Паланка се спомиње још у XI. в. као *Ἀσπρη ἐκκλησία*.²⁾ (Бела Црква.) Византиско име сачувала је и у XVI. в. — У XVI. и XVII. в. Паланка је била обична турска паланка ограђена палисидима и плотом блатом олепљеним. Унутра су биле ниске кућице пуне дима. Паланка је тада служила за заштиту хајдучких излета у XVII. и XVIII. в.³⁾ М. Ратковић назива Паланку шанцем.⁴⁾ Соларић је спомиње као „тврђаву на Дунаву“⁵⁾ (!) За владе Кнеза Милоша Паланка је била главна станица од Београда до Алексинца.⁶⁾

Из Паланке пут је ишао преко Лепенице у *Баточину*, *Багрдан*, *Јагодину*. Путописци XVI. и XVII. в. спомињу *Баточину* као паланку или село, а једини Беџек (вероватно погрешно) забележио је, да се у Баточини налази каравансерај.⁷⁾ *Багрдан*

¹⁾ Rad. k. CXVI. с. 53., 87—88.

²⁾ Heerstrasse с. 77.

³⁾ У пут. XVI.—XVIII. в. Belazerqua, Aklisa, Oklise (Аклиси, Б. Црква), Weisskirchen, Hassanbassa, — Hassan Basche, — Cassam-Basche, — Bive, — Groes, — Bünek-Palanka, Bulcovar, Bukovar.

⁴⁾ Гласник LVI. с. 190., 193., 230.

⁵⁾ Гражд. Земл. с. 468.

⁶⁾ М. Петровић, Финансије к. I. с. 811—812.

⁷⁾ У пут. Wadischna, Waclisna, Waenia, Batinsa, Patutnitz, Patsbin, Bodanzin, Batozschina, Butadschin, Badatschin, Buttaziva, Batiza, Wadaschin, Badotschin, Baditzna, Potitschina, Battaschina, Palacina, Bodanzin, Budessina ит.д.

з) за испаливање димњака	1-50	"
и) за чишћење типлова на печкарницама од типла	0-20	"

Члан 17.

Таксе за чишћење димњака плаћају сопственици зграда, а за масе масени стараоци. Само у одсуству ових плаћају закупници (кирајџије).

Плаћање прописних такса обавезно је. У случају противљења, таксе ће наплатити полицијска власт без икаквог одлагања.

По наплати таксе димњичар је дужан сваком без разлике издати признаницу, у којој мора бити назначено: колико је и каквих димњака очишћено, на којој згради, колико је наплаћено и ког је дана чишћење вршено. На полеђини признанице морају бити одштампане таксе из члана 16. правила.

Признанице морају бити снабдевене оригиналним потписом мајстора, који у дотичном релону занат упражњава.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски

- Од собе и кухиње или мањег дућана са собом — — — — — 0-25 д.
- Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином — — — 0-70 д.
- Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале — 1-50 д.
За квартове: Дорђолеки и Палилулски
- Од собе и кухиње или мањег дућана са собом — — — — — 0-20 д.
- Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином — — — 0-60 д.
- Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом од гостионице са кухињом без штале — 1-— д.

је основан 1700. г.¹⁾ Ј. Гагалин (1704. г.) назива га: „Нова Паланка“ или „Деве Багрдан“, што му значи „Камиља Река.“²⁾ Спомињу га и Дриш,³⁾ аустриски рапорти,⁴⁾ Ст. Милошевић⁵⁾ и Бује.⁶⁾

Јагодина. Јагодина се у XIV. и XV. в. спомиње као знатно место: *Јагодина*. Госпођа Јевгенија (Царица Милица) обичавала је да са својим синовима лето проводи у пријатној Јагодини.⁷⁾ Путописци XVI.—XVIII. в. називају Јагодину обично *Јагодном*.⁸⁾ То беше добро насељена, лепа, готово са свим турска варошица, са 4 угледна каравансераја, две мошеје, сах. кулом, 4 мермерне чесме, с лепим купатилима и вртovima, с једном турском школом. Видела се чим се изашло из шуме.

(Наставиће се)

¹⁾ Heerstrasse с. 121.

²⁾ Гласник к. XXXI. с. 310.

³⁾ Reise с. 44. Devi-Bukerdane.

⁴⁾ Чуп. Год. к. VIII. с. 264. Die freiw. Theilnahme с. 253. Devibajardan.

⁵⁾ Земл. с. 44. Девибардан.

⁶⁾ Rec. t. I. с. 55. Turquie t. IV. с. 494. Debeva Brda.

⁷⁾ М. Serb. с. 569. — Споменик XI. с. 45.

⁸⁾ Jagotna, Jagodna, Jogada, Giadova, Zagodna, Yagodna, Giacodina, Jagodin. Вољ назива Јагодину усамљеним именом Eperies; али вероватно да ће бити да је за Јагодину назвао именом једног од она 3 маџ. села. Цвијић, Преглед к. III. с. 27.